

NATURVÄRDE SINVENTERING

NATURVÄRDE SINVENTERING AV RÄPPLINGE 32:1, BORGHOLMS
KOMMUN & BJÖRNHOVDA 3:11, MÖRBYLÅNGA KOMMUN, KALMAR
LÄN

2022-08-31

wsp

NATURVÄRDESMONITORERING

Naturvärdesinventering av Räcklinge 32:1, Borgholms kommun & Björnhovda 3:11, Mörbylånga kommun, Kalmar län

KUND

Borgholms kommun

KONSULT

WSP Ekologi och Ytvatten

WSP Sverige AB
391 25 Kalmar
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Göran Holm
010 – 722 56 02
goran.holm@wsp.com

Simon Selberg
010 – 721 05 96
simon.selberg@wsp.com

DOKUMENTINFORMATION

Naturvärdesinventering av Räpplinge 32:1, Borgholms kommun & Björnhovda 3:11, Mörbylånga kommun, Kalmar län.

Följande personer har medverkat:

Simon Selberg – Förstudie, inventering, bedömningar och rapportering.

Julia Odéhn – Inventering, bedömningar, kvalitetsgranskning.

Datum för slutversion: 2022-08-31

Omslagsbild: översiktsbild av trädkronorna i inventeringsområdet vid Räpplinge.

Samtliga foton i rapporten är tagna av Simon Selberg eller Julia Odéhn, WSP om inte annat anges.

UPPDRAGSNAMN
NVI LONA
UPPDRAGSNUMMER
10341003

FÖRFATTARE
Simon Selberg

DATUM
2022-08-31

ÄNDRINGSDATUM

Granskad av
Julia Odéhn

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	METODIK	6
1.2	NATURVÄRDESKLASSER	7
1.3	NATURVÅRDSARTER	8
1.3.1	Rödlistan	8
1.3.2	Fridlysning	8
1.3.3	Signalarter och typiska arter	8
1.4	OMRÅDESBESKRIVNING	9
2	FÖRUTSÄTTNINGAR	11
2.1	SKYDDADE OMRÅDEN	12
2.2	TIDIGARE INVENTERINGAR	12
2.3	REGISTRERADE NATURVÄRDEN	13
2.4	TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER	13
3	RESULTAT	18
3.1	NATURVÄRDESOBJEKT	18
3.2	FYND AV NATURVÅRDSARTER	24
4	BEDÖMNINGAR	26
4.1	SAMLAD BEDÖMNING	26
5	REFERENSER	27

1 INLEDNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Borgholms kommun utfört en naturvärdesinventering av Räpplinge 32:1, Borgholms kommun och Björnhovda 3:11, Mörbylånga kommun, Kalmar län. En fältinventering genomfördes den 29 och 30 juni 2022 av Simon Selberg och Julia Odéhn. Rapporten har granskats av Julia Odéhn.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma vilka naturvärden dessa områden har. Identifierade områden och sammanställning av befintlig information redovisas i rapporten.

Denna rapport innehåller bedömningar och rekommendationer ur naturmiljöhänseende. Det är viktigt att poängtera att naturvärdesbedömningen inte är ett ställningstagande av inventeringsområdets lämplighet för en exploatering.

Figur 1. Översiktskarta över de båda inventeringsområdena.

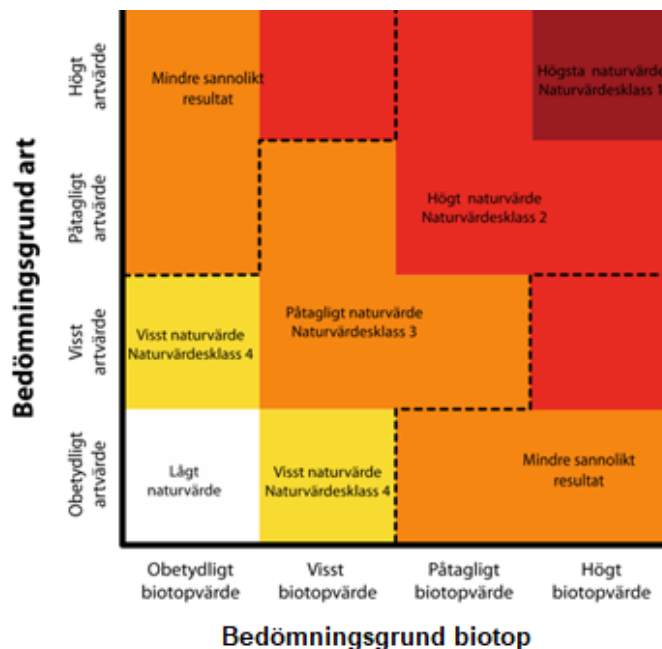
1.1 METODIK

Inventeringen har utgått från metoden beskriven i SIS standard (SIS 199000:2014a och b) och har utförts med följande tillägg: Naturvärdesklass 4 och detaljerad redovisning av artförekomst samt detaljeringsgrad detalj. Inventeringen omfattar en allmän inventering av bakgrundsinformation, ett fältbesök och en systematisk bedömning av naturvärden.

I den allmänna inventeringen av bakgrundsinformation ingår inventering av befintliga data som beskriver området, bakgrundsmaterial ifrån berörda myndigheter, och informationssök i öppna databaser. Aktuellt område inventeras i fält med avseende på förekommande naturtyper och markanvändning.

Naturvärdesbedömning innebär att ett geografiskt områdes betydelse för biologisk mångfald bedöms med hjälp av bedömningsgrunderna art och biotop. Bedömningsgrunden biotop bedöms på två aspekter: biotopkvalitet och sällsynthet/hot. Biotopkvalitet inkluderar egenskaper i naturen som strukturer, åldersfördelning, avdöende, topografi, bördighet, kulturpåverkan, m.m. Sällsynta och hotade biotoper är biotoper som är mindre vanliga nationellt, eller inom ett annat visst geografiskt område. Bedömningsgrunden art bedöms på två aspekter: naturvårdsarter och artrikedom. Naturvårdsarter beskrivs i del 1.3. Artrikedom omfattar artantal eller artdiversitet och används främst där naturvårdsarter saknas. Dessa bedömningsgrunder kombineras sedan till en naturvärdesklass, se Figur 2 och del 1.2.

Naturvärdesbedömning avser den biologiska mångfaldens nuvarande tillstånd, framtida förändring i biologisk mångfald beaktas inte. Bedömningsgrunderna är inte kvantitativa utan ska sättas i relation till vad som kan förväntas i den aktuella biotopen och regionen.

Figur 2. Naturvärdesbedömning vid NVI. Utfall för bedömningsgrund art respektive bedömningsgrund biotop leder till en specifik naturvärdesklass. Figuren är från SIS Standard Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning.

1.2 NATURVÄRDESKLASSER

Inom området förekommande naturtyper klassas på en gemensam skala utifrån naturvärde. Ett naturvärdesobjekts betydelse för biologisk mångfald, det vill säga graden av naturvärde bedöms enligt en fastställd skala i olika naturvärdesklasser, där klasserna är:

HÖGSTA NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 1) STÖRST POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

HÖGT NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 2) STOR POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Naturvärdesklass 2 motsvarar ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, lövskogsinventeringens klass 1 och 2, ängs- och betesmarksinventeringens klass aktivt objekt, ängs- och hagmarksinventeringens klass 1–3, ädellövskogsinventeringen klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet, våtmarksinventeringens klass 1 och 2, rikkärrsinventeringens klass 1–3, limniska nyckelbiotoper, skogsbrukets klass *urvatten*, värdekärnor i naturreservat samt fullgoda Natura 2000-naturtyper. Detta förutsatt att de inte uppfyller högsta naturvärde.

PÅTAGLIGT NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 3) PÅTAGLIG POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 3 motsvarar ungefär ängs- och betesmarksinventeringens klass *restaurerbar ängs- och betesmark*, Skogsstyrelsens *objekt med naturvärde*, lövskogsinventeringens klass 3, ädellövskogsinventeringens klass 3, våtmarksinventeringens klass 3 och 4 samt skogsbrukets klass *naturvatten*.

VISST NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 4) VISS POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 4 motsvarar inte någon klass i de större nationella inventeringar som gjorts.

Naturvärdesklass 4 motsvarar ungefär områden som omfattas av generellt biotopskydd men som inte uppfyller kriterier för högre naturvärdesklass.

Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, till exempel äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

1.3 NATURVÅRDSARTER

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Förekomst av en eller flera naturvårdsarter kan indikera att ett område har högt naturvärde eller så kan förekomsten av en naturvårdsart i sig indikera en särskild betydelse för biologisk mångfald. Begreppet naturvårdsarter har lanserats av ArtDatabanken som ett verktyg vid naturvärdesbedömning och vid revidering av rödlistan kommer listor på användbara naturvårdsarter tas fram för olika biotoper.

1.3.1 Rödlistan

Den svenska Rödlistan innehåller en bedömning av olika arters risk att dö ut i Sverige. De arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) eller Kunskapsbrist (DD) benämns rödlistade. De arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns hotade. Kategorin kunskapsbrist omfattar arter där kunskapen är så bristfällig att de inte kan placeras i någon kategori, men där tillgängliga data ändå tyder på att de borde vara rödlistade. Arter som ej är rödlistade finns i kategorin Livskraftig (LC). Rödlistan baseras på internationellt vedertagna kriterier från Internationella Naturvårdsunionen (IUCN).

1.3.2 Fridlysning

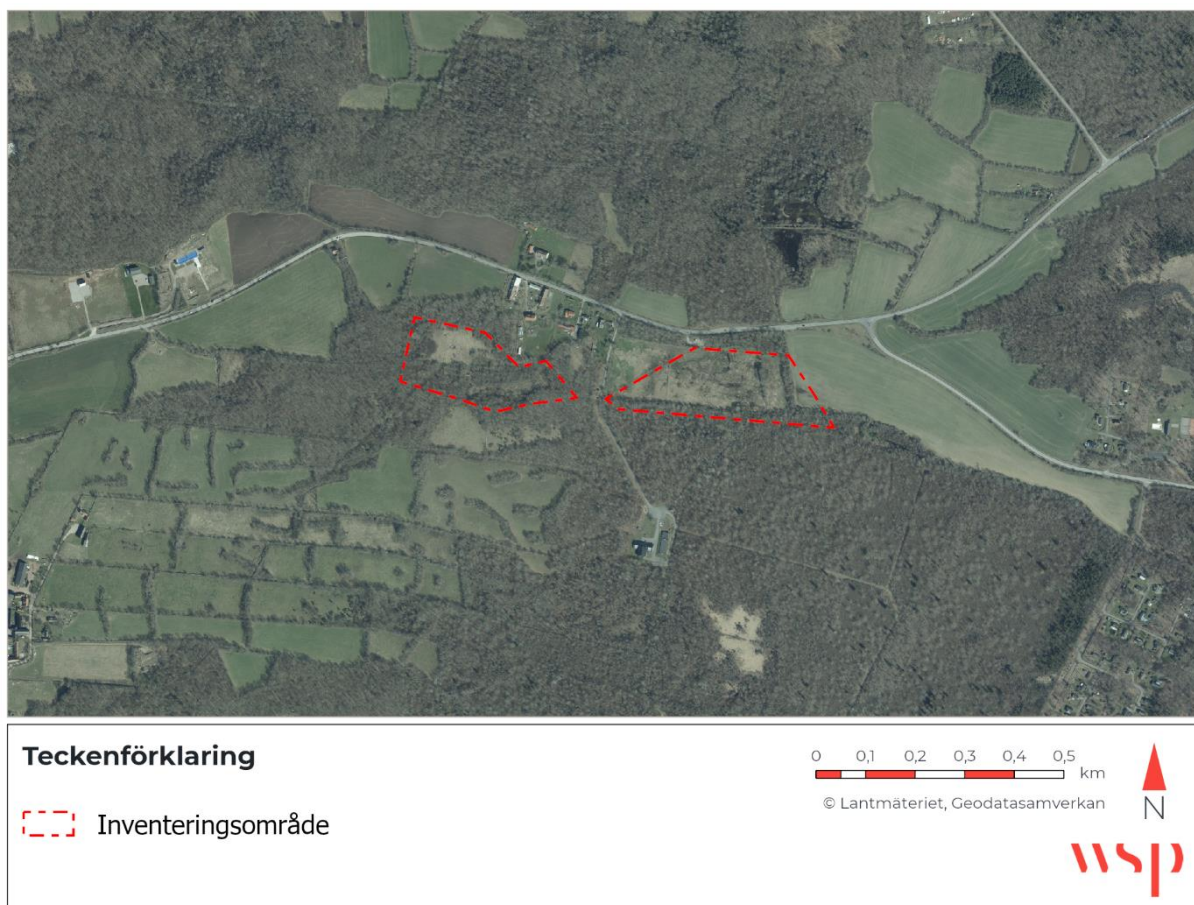
Fridlysning innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. Cirka 585 av de cirka 50 000 kända växt- och djurarterna i Sverige är fridlysta i hela landet. Alla orkidéer, groddjur, kräldjur, fladdermöss och vilda fåglar är fridlysta. Ytterligare 43 växt- och djurarter är fridlysta i vissa län. De regler som anger vilka arter som är fridlysta finns i artskyddsförordningen (2007:845). Samtliga växt- och djurarter som är fridlysta i hela landet eller i ett län finns förtecknade i Artskyddsförordningens bilaga 1 och 2 på Naturvårdsverkets webbplats.

1.3.3 Signalarter och typiska arter

Signalarter är arter vars förekomst ofta indikerar höga naturvärden och goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald. Signalarter som används för naturvärdesbedömning i den här rapporten är de utpekade av Skogsstyrelsen och Jordbruksverket, och beaktas enbart om de förekommer i den biotop de är signalart inom. Typiska arter är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en viss Natura 2000-naturtyp. Typiska arter beaktas enbart om en Natura 2000-naturtyp föreligger.

1.4 OMRÅDESBESKRIVNING

Båda inventeringsområdena ligger i centrala Öland inom Mittlandsskogen. Inventeringsområdet vid Räpplinge ligger i Borgholms kommun (benämns härnäst som Räpplinge), inventeringsområdet vid Tveta ligger i Mörbylånga kommun (benämns härnäst som Tveta). Inventeringsområdet vid Tveta utgörs till hälften av igenväxande gammal betesmark dominerad av timotej och kirskaål. Även flera gamla hassellundar förekommer här. Flera stora diken genskär området i både väster och öster. Området inringas av ädellövskog i både norr och söder, samt mindre jordbruksmarker. Inventeringsområdet vid Räpplinge består av en gammal hassellund som även den är utdikad sedan långt bak i tiden. Området inringas av åkermark i alla vädersträck, utom ett litet sammankopplad skogsparti i nordväst som även den utgörs av en gammal hassellund.

Figur 3. Översiktskarta över inventeringsområdet vid Tveta.

Teckenförklaring

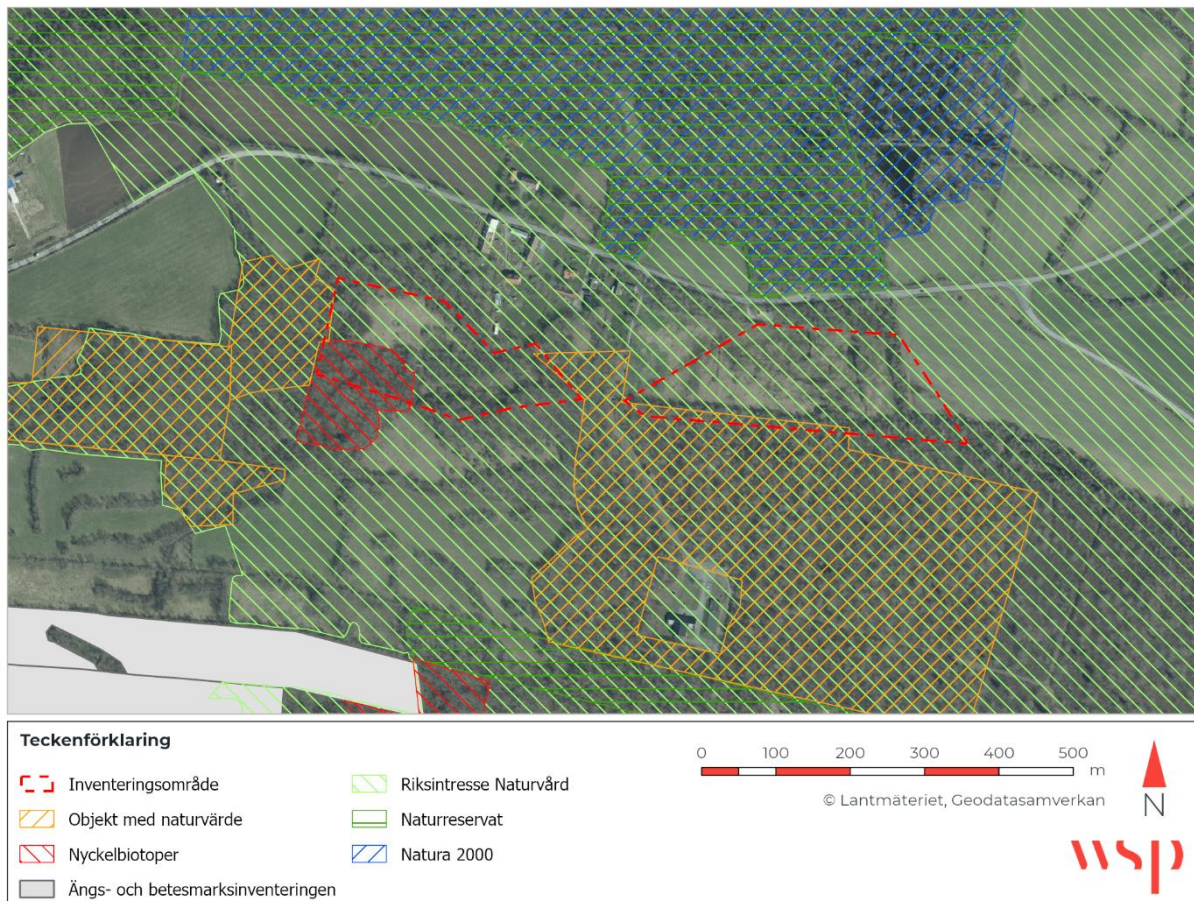
 Inventeringsområde

0 0,1 0,2 0,3 0,4 0,5 km
© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

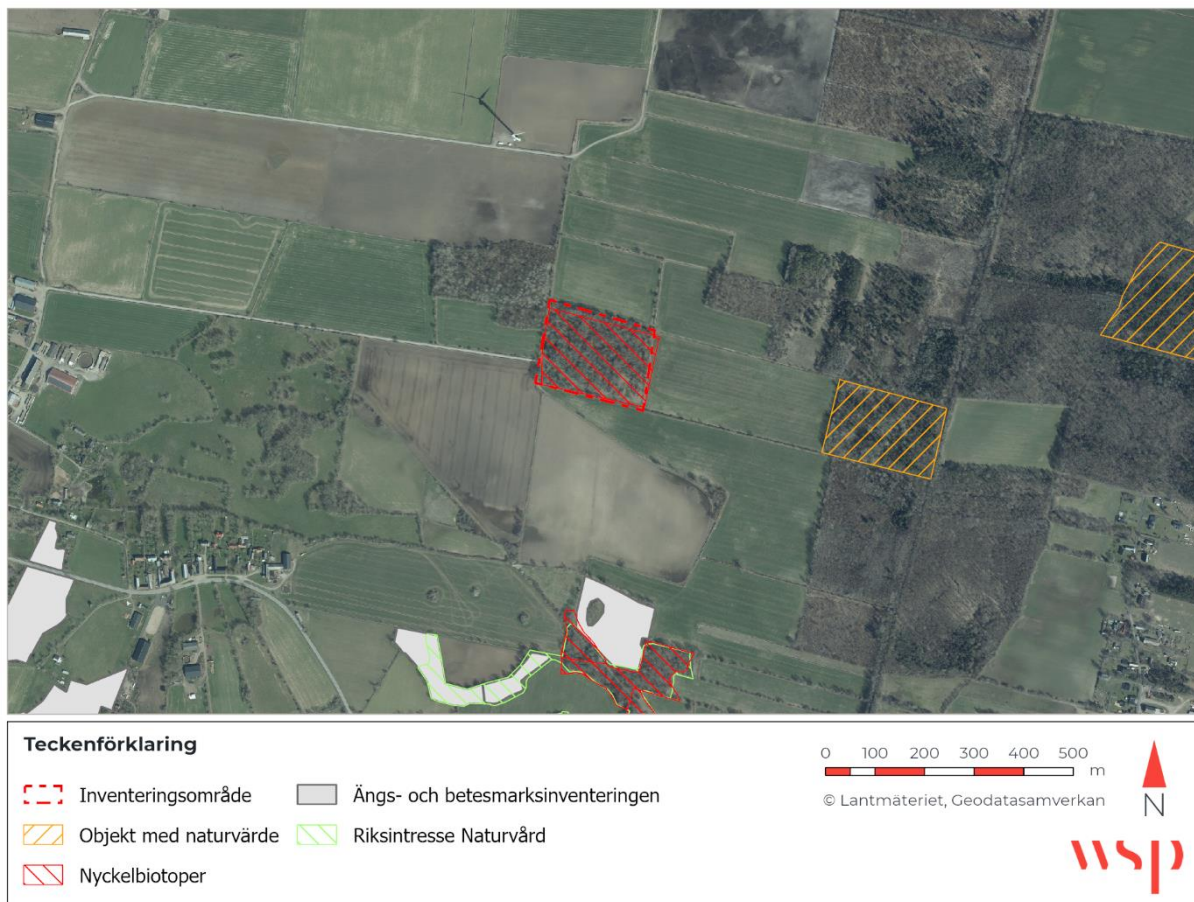

Figur 4. Översiktskarta över inventeringsområdet vid Råpplinge.

2 FÖRUTSÄTTNINGAR

Figur 5. Karta över skyddade och utpekade områden vid inventeringsområdet vid Tveta.

Figur 6. Karta över skyddade och utpekade områden vid inventeringsområdet vid Råpplinge.

2.1 SKYDDADE OMRÅDEN

Strax norr om inventeringsområdet vid Tveta ligger Hönstorp naturreservat. Reservatet utgör en del av Mittlandsskogen och består av artrika ädellövskogar. Vidare strax söder ligger naturreservatet Aronstorp som beskrivs bestå av ädellövskog och fuktängar. Reservatets huvudsyfte är att bevara den ovanliga arten våradonis.

Nästan samma yta som Hönstorps naturreservat täcks också av Natura 2000-området Hönstorp. Natura 2000-området omfattar samma typ av värden som naturreservatet.

Ca 500 m söder om inventeringsområdet vid Råpplinge finns ett riksintresse för naturvård, Mittlandsområdet. Området omfattar norra Europas största sammanhängande lövskogsområde, och är mosaikartat med rik biologisk mångfald. Hela Tveta täcks också av samma riksintresse.

2.2 TIDIGARE INVENTERINGAR

Ca 400 m söder om inventeringsområdet vid Tveta finns två ytor från Ängs- och betesmarksinventeringen. Båda ytorna beskrivs ha bra hävd.

Ca 400 m söder om inventeringsområdet vid Råpplinge finns flera ytor från Ängs- och betesmarksinventeringen. Flera beskrivs ha bra hävd, en beskrivs vara restaurerbar.

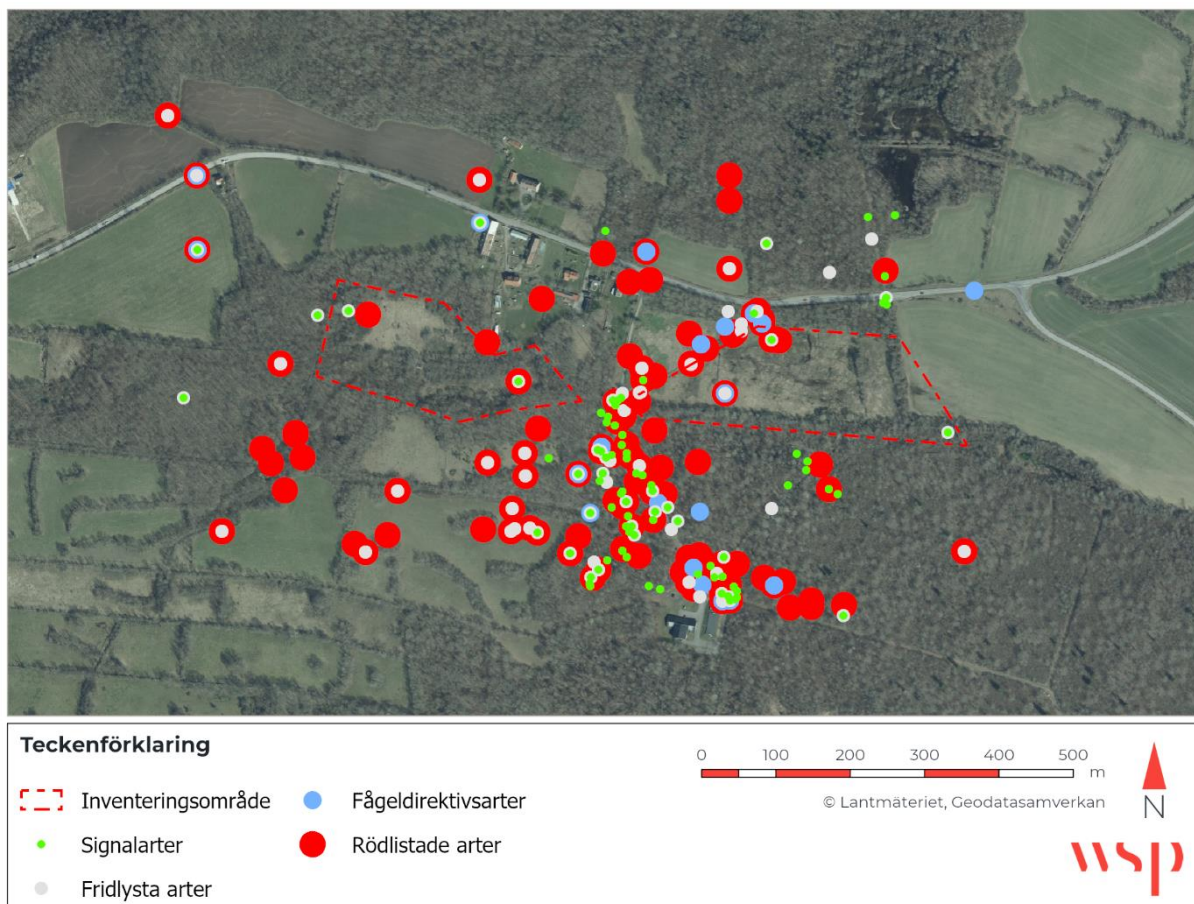
2.3 REGISTRERADE NATURVÄRDEN

Inom inventeringsområdet vid Tveta finns ett Objekt med Naturvärde utpekad av Skogsstyrelsen. Objektet beskrivs vara en ädellövskog utan vidare beskrivning. Även en nyckelbiotop finns inom inventeringsområdet och beskrivs vara en sekundär ädellövnaturskog med spärrgreniga grova träd. Fler objekt med naturvärde finns i väster utanför inventeringsområdet.

Inom inventeringsområdet vid Räpplinge finns en nyckelbiotop utpekad av Skogsstyrelsen. Objektet beskrivs vara en lövängsrest med hamlade träd, med biotopkaraktärer som spärrgreniga grova träd och förhistoriska stensträngar. Ca 500 m söder om inventeringsområdet vid Räpplinge finns fler nyckelbiotoper. Ca 300 m öster om inventeringsområdet vid Räpplinge finns ett Objekt med Naturvärde utpekad av Skogsstyrelsen, objektet beskrivs vara en lövskog och saknar mer beskrivning.

2.4 TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER

En sökning av naturvårdsarter genomfördes i Artportalen 2022-06-28 för rapporteringsperioden 2000-2021. Sökningen resulterade i en stor mängd naturvårdsarter rapporterade kring inventeringsområdet vid Tveta, och en liten mängd naturvårdsarter rapporterade kring inventeringsområdet vid Räpplinge. Sökningen gjordes med en radie på ca 400 meter från inventeringsområdena.

Figur 7. Karta över fyndplatser av naturvårdsarter rapporterade på Artportalen vid inventeringsområdet vid Tveta.

Figur 8. Karta över fyndplatser av naturvårdsarter rapporterade på Artportalen vid inventeringsområdet vid Räpplinge.

Tabell 1. Lista över rapporterade naturvårdsarter på Artportalen från de båda inventeringsområdena. Arter som är rapporterade inom inventeringsområdena är markerade med asterisk (*). Få arter noterades vid Räpplinge, dessa är markerade med π.

Artgrupp	Artnamn	Rödliste & skyddstatus	Antal observationer
<i>Fåglar</i>	Bivråk	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	26
<i>Fåglar</i>	Björktrast	NT	2
<i>Fåglar</i>	Blå kärrhök	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	3
<i>Fåglar</i>	Brun glada	EN, Fågeldirektivets bilaga 1	4
<i>Fåglar</i>	Brun kärrhök	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	3
<i>Fåglar</i>	Buskskvätta	NT	8
<i>Fåglar</i>	Drillsnäppa	NT	2
<i>Fåglar</i>	Duvhök	NT	11
<i>Fåglar</i>	Ejder	EN	2
<i>Fåglar</i>	Entita	NT	17
<i>Fåglar</i>	Fiskgjuse	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	3
<i>Fåglar</i>	Fiskmåså	NT	1
<i>Fåglar</i>	Fjällvråk	NT	6
<i>Fåglar</i>	Gråtrut	VU	3

<i>Fåglar</i>	Grönfink	EN	6
<i>Fåglar</i>	Grönsångare	NT	9
<i>Fåglar</i>	Gulspurv	NT	14
<i>Fåglar</i>	Halsbandsflugsnappare*	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	58
<i>Fåglar</i>	Havsörn	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	20
<i>Fåglar</i>	Hornuggla	NT	7
<i>Fåglar</i>	Hussvala	VU	3
<i>Fåglar</i>	Jorduggla	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Kornknarr	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	7
<i>Fåglar</i>	Kråka	NT	3
<i>Fåglar</i>	Kungsörn	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	4
<i>Fåglar</i>	Mindre flugsnappare	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Mindre hackspett	NT	11
<i>Fåglar</i>	Nattskärva	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	3
<i>Fåglar</i>	Ortolansparv	CR, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Päruggla	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	2
<i>Fåglar</i>	Rapphöna	NT	1
<i>Fåglar</i>	Röd glada	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	63
<i>Fåglar</i>	Rödvingetrast	NT	2
<i>Fåglar</i>	Sommargylling	EN	1
<i>Fåglar</i>	Spillkråka	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	15
<i>Fåglar</i>	Stare	VU	6
<i>Fåglar</i>	Stenfalk	NT, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Svart rödstjört	NT	1
<i>Fåglar</i>	Svart stork	RE, Fågeldirektivets bilaga 1	2
<i>Fåglar</i>	Svartvit flugsnappare	NT	8
<i>Fåglar</i>	Tofsvipa	VU	7
<i>Fåglar</i>	Tornseglare	EN	3
<i>Fåglar</i>	Trana	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	10
<i>Fåglar</i>	Trädlärka	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Törnskata	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	34
<i>Fåglar</i>	Vit stork	EN, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Vitkindad gås	LC, Fågeldirektivets bilaga 1	1
<i>Fåglar</i>	Ängshök	EN, Fågeldirektivets bilaga 1	2
<i>Fåglar</i>	Ärtsångare	NT	6
<i>Groddjur</i>	Långbensgroda	NT, Fridlyst 4 §	3
<i>Insekter</i>	Almsnabbvinge	NT	13
<i>Insekter</i>	Bokoxe*	LC, Signalart	3
<i>Insekter</i>	Bredbrämad bastardsvärmare	NT	2
<i>Insekter</i>	Ekoxe	LC, Signalart, Fridlyst 6 §	3
<i>Insekter</i>	Ekträdlöpare	NT	1
<i>Insekter</i>	Enbandad brunbagge	VU	1

<i>Insekter</i>	Flenörtskapuschongfly*	VU	4
<i>Insekter</i>	Grågult kapuschongfly	VU	1
<i>Insekter</i>	Gullvivefjäril*	VU	36
<i>Insekter</i>	Kardvädsknölfly	VU	1
<i>Insekter</i>	Kungsmyntefjädermott	NT	1
<i>Insekter</i>	Lungörtssorgmal	NT	2
<i>Insekter</i>	Mindre bastardsvärmare	NT	3
<i>Insekter</i>	Mindre blåvinge*	NT	15
<i>Insekter</i>	Mindre ekbock	NT	3
<i>Insekter</i>	Myskbock	LC, Signalart	1
<i>Insekter</i>	Prydnadsbock	NT	4
<i>Insekter</i>	Sexfläckig bastardsvärmare	NT	1
<i>Insekter</i>	Skulderfläckad gaddbagge	NT	1
<i>Insekter</i>	Sotnätfjäril	NT	2
<i>Insekter</i>	Svart majbagge	NT	4
<i>Insekter</i>	Svartfläckig blåvinge	NT, Fridlyst 4 §	3
<i>Insekter</i>	Svävflugedagsvärmare*	NT	4
<i>Insekter</i>	Sötvedelsvecklare	NT	1
<i>Insekter</i>	Väddnätfjäril	VU, Fridlyst 4 §	1
<i>Insekter</i>	Väpplingblåvinge	NT	1
<i>Insekter</i>	Ängsnätfjäril*	NT	26
<i>Kräldjur</i>	Huggorm	LC, Fridlyst 6 §	2
<i>Kräldjur</i>	Kopparödla*	LC, Fridlyst 6 §	5
<i>Kärlväxter</i>	Ask*☞	EN	6
<i>Kärlväxter</i>	Backtimjan	NT	1
<i>Kärlväxter</i>	Blåsippa*☞	LC, Fridlyst 9 §	18
<i>Kärlväxter</i>	Gullviva	LC, Fridlyst 9 §	9
<i>Kärlväxter</i>	Hålnunneört	NT	7
<i>Kärlväxter</i>	Hässleklocka	LC, Signalart	5
<i>Kärlväxter</i>	Johannesnycklar	LC, Fridlyst 8 §	2
<i>Kärlväxter</i>	Korskovall	NT	2
<i>Kärlväxter</i>	Lundalm	CR	2
<i>Kärlväxter</i>	Murgröna*☞	LC, Signalart	6
<i>Kärlväxter</i>	Nästrot*	LC, Fridlyst 8 §, Signalart	5
<i>Kärlväxter</i>	Sankt Pers nycklar*	LC, Fridlyst 8 §	10
<i>Kärlväxter</i>	Skogsalm	CR	1
<i>Kärlväxter</i>	Skogsklocka	NT	2
<i>Kärlväxter</i>	Skogskorn	VU	2
<i>Kärlväxter</i>	Skugglosta	NT	5
<i>Kärlväxter</i>	Solvända	NT	3
<i>Kärlväxter</i>	Stallört	NT	1
<i>Kärlväxter</i>	Strävlösta	LC, Signalart	28

<i>Kärlväxter</i>	Svinrot	NT	10
<i>Kärlväxter</i>	Sårläka	LC, Signalart	1
<i>Kärlväxter</i>	Tibast	LC, Signalart	7
<i>Kärlväxter</i>	Tvåblad	LC, Fridlyst 8 §, Signalart	3
<i>Kärlväxter</i>	Underviol	LC, Signalart	9
<i>Kärlväxter</i>	Vanlig skogsalm	CR	1
<i>Kärlväxter</i>	Vippärt	NT	1
<i>Kärlväxter</i>	Vresalm	CR	14
<i>Kärlväxter</i>	Våradonis*	NT, Fridlyst 8 §	16
<i>Kärlväxter</i>	Vårärt*	LC, Signalart	17
<i>Kärlväxter</i>	Vättersos	LC, Signalart	18
<i>Kärlväxter</i>	Äkta ängsnycklar	LC, Fridlyst 8 §	1
<i>Kärlväxter</i>	Ängsnycklar	LC, Fridlyst 8 §	2
<i>Kärlväxter</i>	Ängsskära	NT	2
<i>Lavar</i>	Lönnlav	LC, Signalart	4
<i>Mossor</i>	Grov baronmossa*¤	LC, Signalart	1
<i>Mossor</i>	Guldlockmossa*¤	LC, Signalart	1
<i>Mossor</i>	Platt fjädermossa	LC, Signalart	1
<i>Mossor</i>	Stenporella	LC, Signalart	1
<i>Ringmaskar</i>	Blodigel	LC, Fridlyst 6 §	1
<i>Svampar</i>	Säckjordstjärna	EN	2

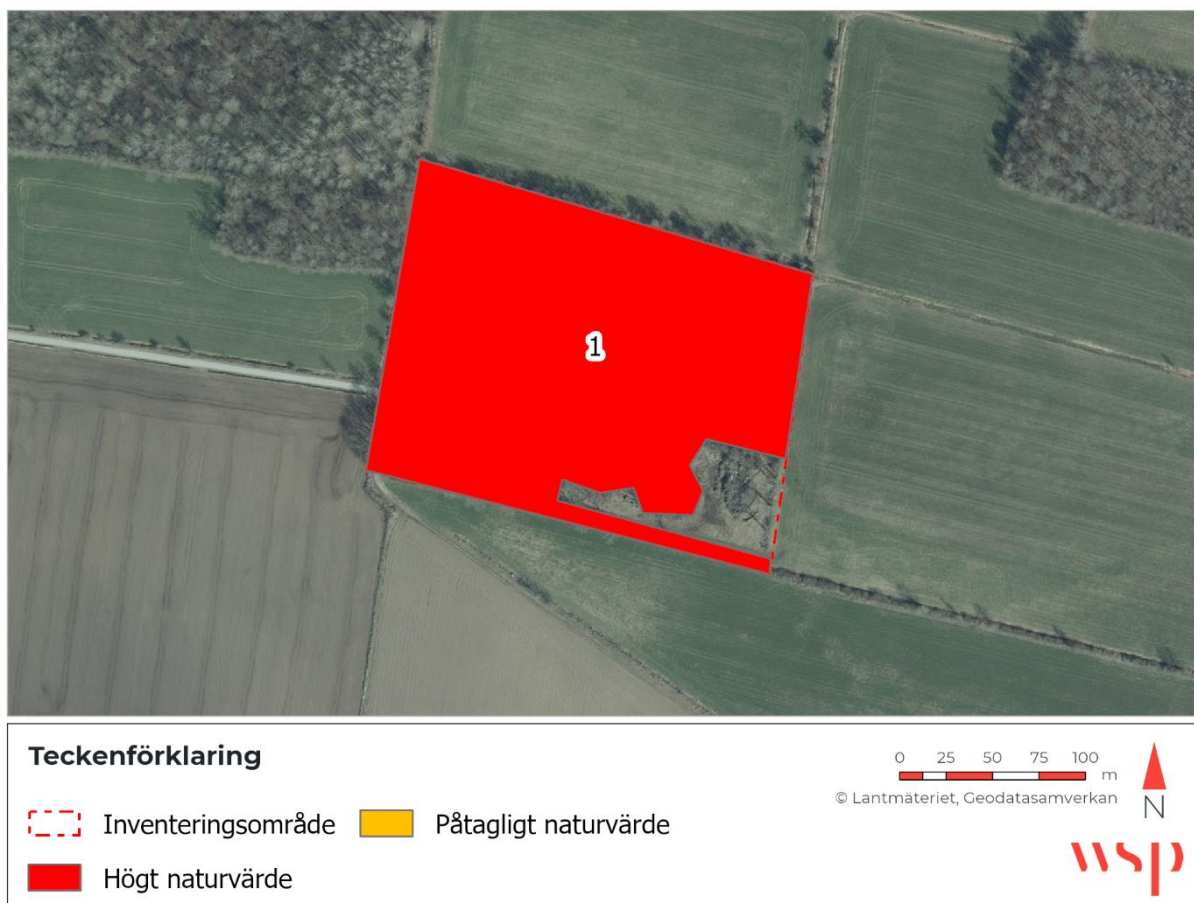
3 RESULTAT

En fältinventering genomfördes den 29 och 30 juni av Simon Selberg och Julia Odéhn. Resultatet av naturvärdesinventeringen i fält redovisas nedan. Resultatet är uppdelat i två delar med följande ordning:

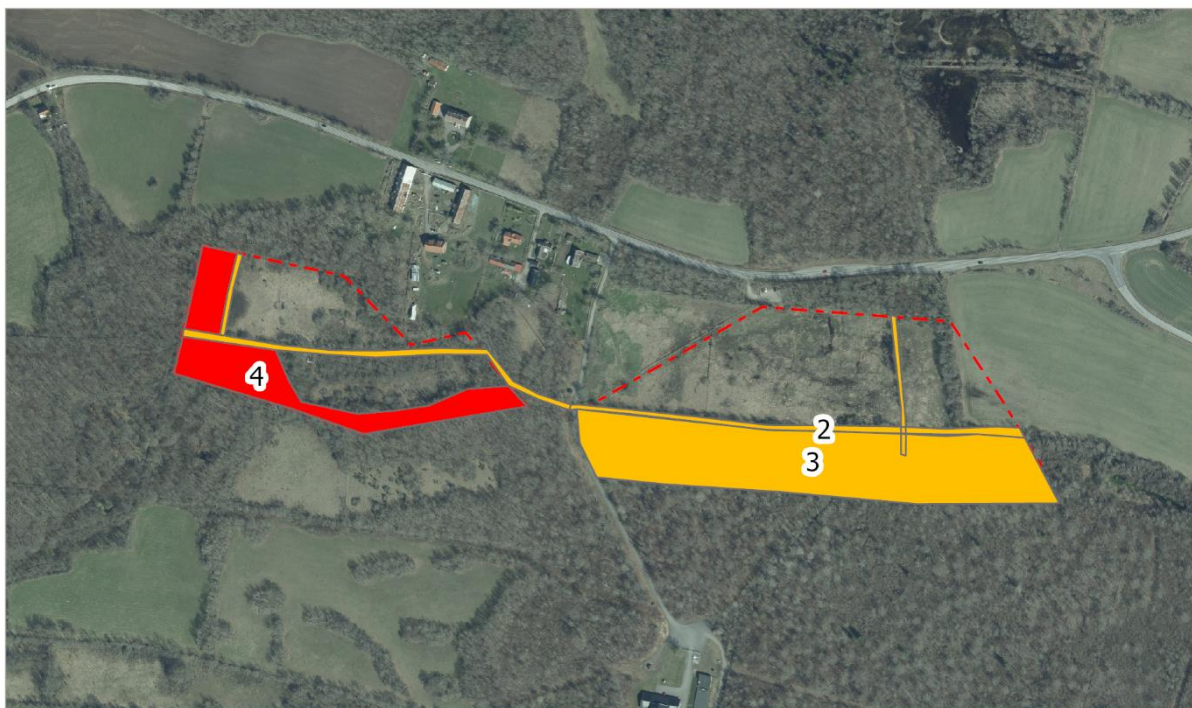
- 3.1 Naturvärdesobjekt (4 objekt)
- 3.2 Fynd av naturvårdsarter (16 fynd)

3.1 NATURVÄRDESOBJEKT

Totalt identifierades fyra naturvärdesobjekt (Figur 9, Figur 10). Naturvärdesobjekten beskrivs i detalj nedan.

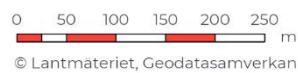

Figur 9. Identifierade naturvärdesobjekt från inventeringen vid Räpplinge.

Teckenförklaring

- Inventeringsområde
- Påtagligt naturvärde
- Högt naturvärde

Figur 10. Identifierade naturvärdesobjekt från inventeringen vid Tveta.

Objekt 1: Skog och träd, hassellund (3,4 ha)**Naturvärdesklass 2 - Högt naturvärde**

Beskrivning: Hasselund, sannolikt en utdikad och övergiven gammal löväng. Hassel dominerar med flertalet mycket grova knippen med lång kontinuitet. Utöver det förekommer även ask, asp och ek, flera grova. Trädskiktet är även olikåldrigt. Markskiktet är mestadels tomt vilket är vanligt under sommaren i hassellundar då beskuggningen är påtaglig, men mest förekommer asksly, tandrot och nejlikrot. På våren förekommer sannolikt mycket vitsippa och sparsamt med blåsippa. Ett antal signalarter av mossa och lav förekommer rikligt inom objektet. Död ved förekommer rikligt i olika nedbrytningsstadier av flera olika trädarter och dimensioner. Det finns rikligt med spår av hackspettar och insekter. Fläder växer i utkanterna av objektet i gränsen till åkermarken intill. I objektets norra del finns ett stort dike, som i nordost är vattenfyllt, ca 50 cm djupt. Här växer mycket salix sp.

Objektet bedöms ha högt biotopvärde kopplat till gynnsamma strukturer som ett olikåldrigt och varierat trädbestånd, död ved, grova träd och vattenfyllt dike. Artvärdet bedöms som påtagligt med hänvisning till förekomst av ett flertal naturvårdsarter. Sammantaget ger detta högt naturvärde.

Biotopvärden: Olikåldrigt trädbestånd, död ved, grova träd, vattenfyllt dike, blommande buskar (fläder).

Naturvårdsarter: Guldlockmossa, grov baronmossa, gulsparv, blåsippa, glansfläck, lönnlav, bokoxe, spillkråka.

Foto:

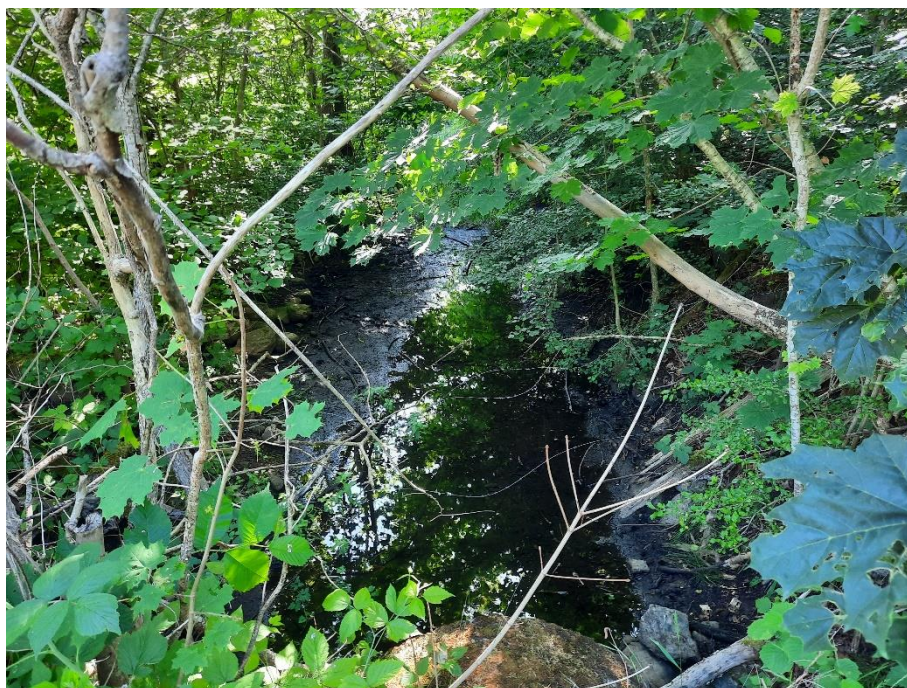
Objekt 2: Småvatten (1000 m)**Naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde**

Beskrivning: Väl vattenfyllt dike. Vattnet är klart, botten är lerig. Sannolikt det gamla avvattningsdiket för den forna våtmarken här. Växtligheten runt diket är tät, med mestadels sälg och al. Vissa partier av vattnet har vass, men det mesta är fritt från vegetation. Fläckvis förekommer gul svärdsilja. Diket är väl beskuggat av de träd och buskar som växer runt det. En stenmur går längs med merparten av objektet, innan den svänger av in i skogen söderom. En vuxen åkergroda sågs vid vattnet. Diket genomskär båda inventeringsområdena vid Tveta och delar upp sig i två delar i det östra området.

Objektet bedöms ha påtagligt biotopvärde kopplat till gynnsamma strukturer som blommande träd (sälj), god vattenkvalitet och förekomsten av en stenmur. Artvärdet bedöms som visst med hänvisning till förekomst av nästrot och en åkergroda, att diket brukas av groddjur är sannolikt. Sammantaget ger detta påtagligt naturvärde.

Biotopvärden: Blommande träd, god vattenkvalitet, stenmur.

Naturvårdsarter: Åkergroda, nästrot.

Foto:

Objekt 3: Skog och träd, hassellund (3,3 ha)**Naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde**

Beskrivning: Hassellund, få till inga grova knippen. Flera måttligt grova ekar. Träden och speciellt buskskiktet blir tätare och tätare längre österut med oxel och björnbärsbuskar. Blåsippa förekommer rikligt i objektets västra del tillsammans med tandrot och nejlikrot. På våren förekommer rikligt med vitsippa. Viss förekomst av grov baronmossa. Liljekonvalj förekommer rikligt i hela objektet. Död ved förekommer sparsamt i väster med måttlig förekomst i den östra delen. Objektet är inte avgränsat söderut utan fortsätter vidare.

Objektet bedöms ha visst biotopvärde kopplat till gynnsamma strukturer som ett fåtal grova träd, viss förekomst av död ved. Artvärdet bedöms som visst med hänvisning till förekomst av två naturvårdsarter. Sammantaget ger detta påtagligt naturvärde.

Biotopvärden: Fåtal grova träd, viss död ved.

Naturvårdsarter: Blåsippa, grov baronmossa.

Foto:

Objekt 4: Skog och träd, hassellund (1,4 ha)**Naturvärdesklass 2 – Högt naturvärde**

Beskrivning: Hassellund med inslag av ek och alm. Grova knippen av hassel förekommer, samt flertalet grova träd. Trädsiktet är olikåldrigt. Marksiktet är i stor utsträckning tomt, vilket är vanligt i hassellundar på sommaren, men bitvis förekommer tandrot, nejlikrot, storrans, skogsbingel, blåsippa och en del ytor täckta av kirskaål. På våren förekommer rikligt med vitsippa. En stenmur finns i objektets södra del. Död ved förekommer rikligt i olika dimensioner och nedbrytningsgrad, både lågor och torrakor. Flera orkidéarter förekommer fläckvis inom objektet. Objektet är inte avgränsat varken västerut, norrut eller söderut, utan fortsätter åt de hållen.

Objektet bedöms ha högt biotopvärde kopplat till gynnsamma strukturer som ett olikåldrigt och varierat trädbestånd, död ved, grova träd och en stenmur. Artvärdet bedöms som påtagligt med hänvisning till förekomst av ett flertal naturvårdsarter. Sammantaget ger detta högt naturvärde.

Biotopvärden: Olikåldrat trädsikt, död ved, grova träd, stenmur.

Naturvårdsarter: Blåsippa, skogsknipprot, guldlockmossa, grov baronmossa, tvåblad, nästrot, spillkråka.

Foto:

3.2 FYND AV NATURVÅRDSARTER

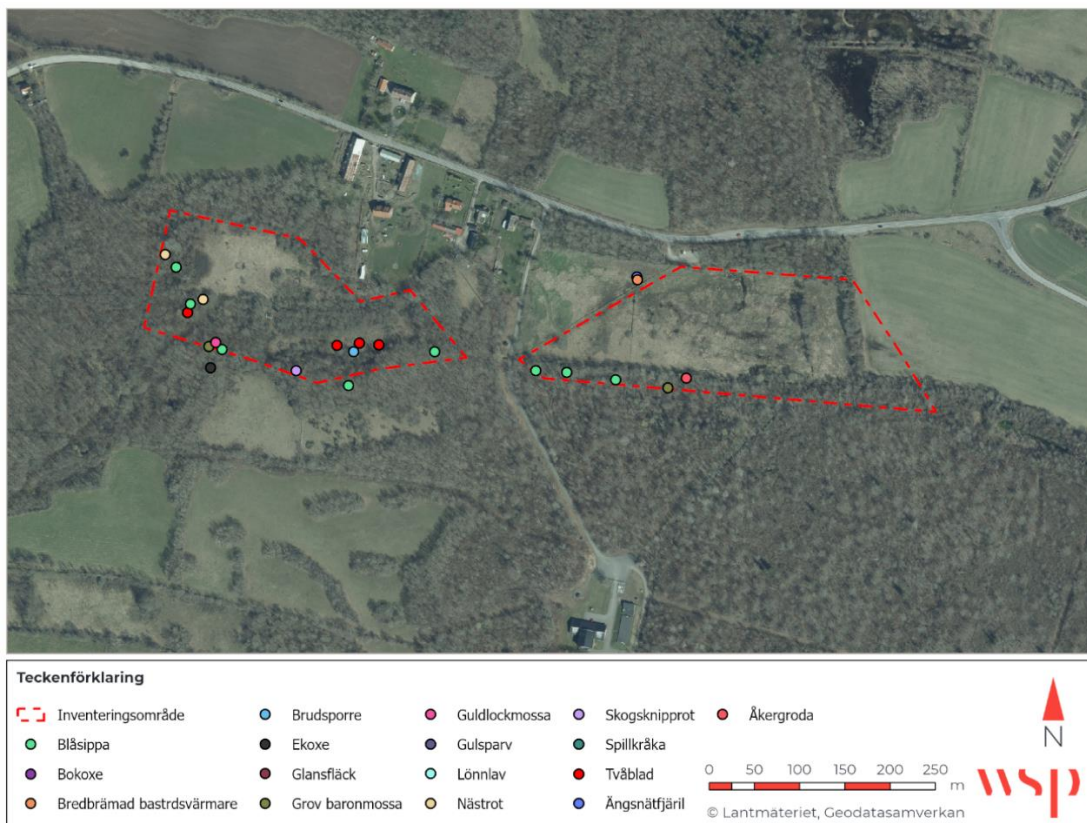
Totalt noterades totalt 16 naturvårdsarter vid inventeringen. Dessa beskrivs i detalj nedan (Figur 11, Figur 12, Tabell 2).

Tabell 2. Lista över noterade naturvårdsarter vid inventeringen.

Artgrupp	Artnamn	Antal	Rödlistestatus & skyddstatus
Fåglar	Spillkråka	1	NT, Fågeldirektivet bilaga 1
Fåglar	Gulspurv	1	NT
Groddjur	Åkergroda	1	LC, Fridlyst 6 §
Insekter	Bokoxe	2	LC, Signalart
Insekter	Bredbrämad bastardsvärmare	1	NT
Insekter	Ekoxe	1	LC, Fridlyst 6 §
Insekter	Ängsnätfjäril	1	NT
Kärlväxter	Blåsippa	10000+	LC, Fridlyst 9 §
Kärlväxter	Brudsporre	1	LC, Fridlyst 8 §
Kärlväxter	Nästrot	14	LC, Fridlyst 8 §
Kärlväxter	Skogsknipprot	2	LC, Fridlyst 8 §
Kärlväxter	Tvåblad	18	LC, Fridlyst 8 §
Lavar	Glansfläck	På stort antal substrat	LC, Signalart
Lavar	Lönnlav	På få antal substrat	LC, Signalart
Mossor	Grov baronmossa	På stort antal substrat	LC, Signalart
Mossor	Guldlockmossa	På stort antal substrat	LC, Signalart

Figur 11. Noterade naturvårdsarter från inventeringen vid Råpplinge.

Figur 12. Noterade naturvårdsarter från inventeringen vid Tveta.

4 BEDÖMNINGAR

Nästan hela inventeringsområdet vid Räpplinge har bedömts inneha högt naturvärde (Figur 9). Den befintliga nyckelbiotopen har kvar sina värden sen den utpekades, i alla fall till viss del. Flera naturvårdsarter noterades och flera biotopvärden som grova träd, flerskiktat trädskikt, skoglig kontinuitet och rikligt med död ved förekommer. Nyckelbiotopen beskriver däremot att objektet ska innehålla hamlade träd. Vid inventeringen noterades inga hamlade träd. Om objektet någon gång varit en utdikad våtmark är den nu sedan långt tillbaka i tiden en helt annan biotop. Guldlockmossa och grov baronmossa förekom rikligt inom objektet, båda växer på kalkrika stenar eller rikbark och signalerar också sådan miljö. Båda arterna är inte särskilt starka signalarter, utan är vanliga i stora delar av södra Sverige. Även glansfläck och lönnlav förekom och signalerar skuggiga miljöer och hög luftfuktighet. Blåsippa förekommer rikligt, och blommor på våren då hasseln inte fått blad ännu och marken inte är beskuggad. Två bokoxar noterades på träd i en ensidig allé av askar i den sydvästra delen av objektet. De delar av inventeringsområdet som inte bedömts inneha något naturvärde utgörs av en öppen yta med delvis öppen buskmark med rik förekomst av backlök. En gulsparv hördes sjunga här. En liknande hassellund finns utanför inventeringsområdet i skogen i nordväst.

Delar av inventeringsområdet vid Tveta har bedömts inneha påtagligt och högt naturvärde (Figur 10). Dess värden är främst knutna till hassellundar samt det stora avvattningsdiket. Hassellundarna i objekt 3 och 4 är lika de i objekt 1 vid Räpplinge i biotopstruktur och artsammansättning. I objekt 4 förekommer däremot flera orkidéarter som skogsknipprot, nästrot och tvåblad. Dessa orkidéarter är inte ovanliga på Öland, men är knutna till den typ av ädellövskog som objekt 4 utgörs av. Flera orkidéer noterades också utanför något naturvärdesobjekt. Spår av spillkråka noterades på ett träd inom objekt 4, sannolikt födosöker arten i biotopen. Resterande del av inventeringsområdet, både den östra och västra delen, utgörs främst av gammal betesmark som till synes är övergiven. Dessa har stora bestånd av kirskål som kan ta över öppna marker om störningar upphör. Timotej är den mest dominerade gräsarten. I övrigt förekommer vanliga igenväxningsarter som gåsört, älggräs och hundäxing. Stora mängder silverstreckad pärlemorfjäril förekommer på kirskålen. Strax utanför inventeringsområdet noterades ängsnätfjäril och bredbrämrad bastardsvärmare i den gamla betesmarken. I den västra delen av inventeringsområdet finns också en tät buskmark med sälg, asp och slån strax norr om objekt 4. En ekoxe flög förbi strax utanför inventeringsområdet vid objekt 4. Även här har utdikningen av den gamla våtmarken varit så pass länge sedan att en helt ny biotop nu förekommer här.

Hassellundar är en successionsbiotop som behöver ingrepp för att fortsätta existera. Om inte vissa överskuggande träd röjs kommer hassellunden att övergå till lövnaturskog. En sådan lövnaturskog kommer sannolikt även inneha höga naturvärden, men inte samma typ av värden som förekommer idag.

4.1 SAMLAD BEDÖMNING

Den samlade bedömningen är att stora delar av inventeringsområdena innehar höga eller påtagliga naturvärden knutna till hassellundar. Avvattningsdiket vid Tveta innehar påtagligt naturvärde. Utan naturvård kommer dessa hassellundar successivt övergå till lövnaturskog.

5 REFERENSER

Artdatabanken, 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. Artdatabanken SLU, Uppsala

Artfakta: <https://artfakta.se/artbestamning>

ArtPortalen: <https://www.artportalen.se>

Kartmaterial: Länsvisa geodata ©Länsstyrelsen.

Länsstyrelsens geodatakatalog: <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Naturvårdsverket, Skyddad natur: Skyddad natur (naturvardsverket.se)

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen, Jönköping.

SIS, 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.

SIS, 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000. Teknisk Rapport. SIS-TR 199001:2014.

Skogsstyrelsen, Skogens pärlor: Kartor (skogsstyrelsen.se)

UPPDRAGSNAMN
NVI LONA
UPPDRAGSNUMMER
10341003

FÖRFATTARE
Simon Selberg
DATUM
2022-08-31

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 50 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

